

Jacquot & Dalene

2022—23

SÄSONG

Malmö SymfoniOrkester

Marie Jacquot, dirigent

Johan Dalene, violin

Marika Fältskog, konsertmästare

TOR / 19 JAN / 19.00

LÖR / 21 JAN / 15.00

CARL NIELSEN

VIOLINKONSERT

Carl Nielsen föddes på Fyn 1865 och är mest känd för sina sex symfonier och en stor mängd folkliga sånger. Han fick sin tidiga skolning genom att spela med musikanter i hembyn och började komponera i tonåren. Han studerade piano och violin i Köpenhamn och fick 1889 tjänst som violinist i Det Kongelige Kapel.

1905 lade han dock violinen på hyllan, för att ägna sig helt åt att komponera. 1906 skrev han sin andra (och sista) opera, *Maskerade*, som räknas som Danmarks nationalopera. Violinkonserten komponerades 1911 för den ungerske violinisten Emil Telmányi, som några år senare blev Nielsens svärson. Den inleds med ett stormigt preludium, där ett vackert och vemodigt tema presenteras. Lägg märke till hur fint violinsolisten liksom lämnar över det till stråkarna. Det är ett stormigt och temperamentsfullt verk och det är tydligt att Nielsen kände till violinens egenskaper och möjligheter utan och innan.

Konserten uruppfördes i Odd Fellow-palatset i Köpenhamn den 28 februari 1912. Vid samma tillfälle uruppfördes också *Symfoni nr 3* och med dessa båda verk befästes Nielsens ställning som Danmarks främste tonsättare.

RICHARD STRAUSS

SYMFONI NR 2

Den mest kända musiken ur *Star Wars* är förmodligen det fanfarliknande vinjettemat eller Darth Vaders majestätiska marsch. Men det viktigaste ledmotivet är utan tvekan det som associeras med The Force, den mystiska kraft som ger vissa utvalda individer övernaturliga förmågor. Det spelas på flera nyckelstämmor i filmerna – och kan skönjas i början av första satsen av Richard Strauss *Symfoni nr 2*. Betyder det att *Star Wars*-kompositören John Williams var inspirerad av Strauss när han skrev sin filmmusik i mitten av 1970-talet? Det är inte otänkbart. Strauss är ju för evigt förknippad med rymdfilm genom Stanley Kubricks epokgörande *2001 – Ett rymdäventyr*, där soluppgångs-preludiet ur *Also sprach Zarathustra* används på ett ikoniskt sätt. Att låta *Star Wars*-musiken dofta lite lätt av Strauss kan ha varit ett sätt för Williams att stärka kopplingen till rymdfilmngenren.

Symfoni nr 2 är ett ungdomsverk i fyra satser och Richard Strauss var bara 19 år när han komponerade det. Trots det är det hans sista symfoni av traditionellt snitt. De kommande trettio åren skulle han istället ägna åt programmusik och symfoniska dikter, som *Aus Italien*, *Ein Heldenleben*, *Don Quijote* (som MSO framförde i september 2022) och just *Also sprach Zarathustra*. Efter dem fokuserade han på operakonsten. *Salome*, *Rosenkavaljeren* och *Die Frau ohne Schatten* är titlarna på några av de sexton operorna han skrev. Han avled i Garmisch-Partenkirchen den 8 september 1949, 85 år gammal.

MARIE JACQUOT

DIRIGENT

Den franska dirigenten Marie Jacquot är utsedd till chefsdirigent vid Det Kongelige Teater i Köpenhamn för perioden 2024–2029. Hon är första kapellmästare vid Deutsche Oper am Rhein i Düsseldorf/Duisburg, en befattning hon erhöll hösten 2021. Jacquot har snabbt gjort sig känd för sin breda repertoarkännedom, sitt effektiva repetitionsarbete och sina inspirerande tolkningar som omfattar traditionell opera såväl som en bred orkesterrepertoar. Parallellt med operauppgiften har hon fått många inbjudningar från ledande symfoniorkestrar som Deutsches Symphonie-Orchester Berlin, Wiener Symphoniker, Staatsphilharmonie Rheinland-Pfalz och Münchner Rundfunkorchester. Efter dirigentstudier i Weimar och Wien tog karriären snabbt fart med erbjudanden från prominenta orkestrar och operahus i Europa och USA.

JOHAN DALENE

VIOLIN

Violinisten Johan Dalene har på kort tid blivit en mycket efterfrågad solist i Sverige och internationellt. År 2017 vann han The Thomas and Evon Cooper International Violin Competition och 2019 erhöll han första pris i två prestigefyllda tävlingar, Norska Solistpriset och Carl Nielsen Competition. Sedan dess har kalendern varit fulltecknad. De kommande säsongerna är Dalene solist med alla de stora nordiska orkestrarna och gör sin debut med Gewandhausorchester Leipzig med Sakari Oramo, Czech Philharmonic Orchestra

och Konzerthausorchester Berlin med Christoph Eschenbach samt solorecitals i Wigmore Hall i London och Carnegie Hall i New York. Under säsongen 2021–2022 var Dalene uttagen till ECHO Rising Star och genomförde en rad konserter i Europas prestigefyllda konserthus. Han spelar på en Stadivariusviolin från 1736, utlånad av Andreas Sveaas Almennyttige Fond.

MALMÖ SYMFONIORKESTER (MSO) är en av Sveriges ledande symfoniorkestrar med hög internationell nivå och en bred klassisk orkesterrepertoar. I samarbeten med tidigare chefsdirigenter som Vasilij Sinajski, Marc Soustrot och Robert Trevino har repertoaren breddats mot ryska och franska verk, och med Trevino växte idén med festivaltonsättare fram. MSO har en stark förankring i nutida repertoar med beställningsverk av vår tids ledande tonsättare.

År 2019 utsågs Sveriges internationelle stjärntrumpetare Håkan Hardenberger till MSOs hedersartist. MSO arbetar med cross over-projekt i samarbete med artister som Avishai Cohen och Lill Lindfors. Lokala och regionala samarbeten sker genom Nallekonserter, Jul- och Familjekonserter, El sistema-inspirerade Side by Side-konserter med Malmö Kulturskola, Filmmusikkonserter, Joystick-konserter med datorspelsmusik och konsertprojekt med Musikhögskolan i Malmö.

CARL NIELSEN (1865–1931)

Violinkonsert, op. 33 (1911), 37 min.

1. Preludium: Largo - Allegro cavallerésco
2. Poco adagio -
3. Rondo: Allegretto scherzando

— Paus / 25 min. —

RICHARD STRAUSS (1864–1949)

Symfoni nr 2 i f-moll, op. 12 (1884), 44 min.

1. Allegro ma non troppo, un poco maestoso
2. Scherzo: Presto
3. Andante cantabile
4. Finale: Allegro assai, molto appassionato

Konsertlängd ca 2 tim. inkl. paus